

ВОЕННА АКАДЕМИЯ „Г. С. РАКОВСКИ”

ФАКУЛТЕТ „КОМАНДНО-ЩАБЕН“

КАТЕДРА „КОМУНИКАЦИОННИ И ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ”

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Никифор Христов Стефанов, хоноруван преподавател в НБУ, департамент „Национална и международна сигурност“, на дисертационния труд на проф.д-р Илин Александров Савов на тема: „Организация и управление на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността” представен за придобиване на научна степен „доктор на науките” в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“ .

1. Актуалност и значимост на разработвания научен проблем

През последните години анализите и оценките на Министерството на вътрешните работи на Република България за престъпността посочват негативна динамика на количествените и качествените ѝ параметри, за което в голяма степен допринасят кризисните процеси предизвикани от разпространението на COVID-19. Засегнати са всички елементи на социалния, икономическия и политическия живот. Тежестта на кризата, демографските процеси и криминологичните анализи дават основание да се предположи, че криминогенната обстановка ще продължи да се усложнява, което би се отразило неблагоприятно върху противодействието на престъпността в Република България. Следователно компетентните органи в структурите за сигурност и обществен ред е необходимо да предприемат изпреварващи действия за минимизиране на негативните последици от развитието на престъпността .

Международният опит доказва, че превенцията е най-ефективният способ за противодействие на престъпността. Тя включва комплекс от мерки, насочени към установяване, ограничаване и отстраняване на криминогенните и виктимогенните фактори. Чрез нея се постига намаляване на престъпността и на разходите за нейното противодействие, повишаване на сигурността на гражданите и на доверието им в способността на правозащитните органи да защитят правата и законните им интереси.

Горе изложеното и направената справка в НАЦИД ми дават основанията да посоча , че е налице практическа потребност и необходимост от задълбочено, комплексно и детайлно изследване на използването на трафични данни като съществен елемент в борбата срещу престъпността. Използването на трафични данни в борбата срещу престъпността е обективно необходима и значима тема за научни и практически изследвания.

2. Обща характеристика и структура на дисертационния труд

Разработеният научен проблем в дисертационния труд на проф.д-р Илин Савов има интердисциплинарен характер и обхваща научните области - управление, право, социология и сигурност. Същият притежава много положителните страни и съдържа оценки, анализи, изводи и препоръки.

Дисертационният труд е изграден по структура, която е логически свързана с целта и задачите на изследването, осигуряваща задълбочен и пълен подход към изследването и включваща: увод , четири глави , заключение , списък на използваната литература и приложения . Основният текст е илюстриран с 20 таблици и 31 фигури.

В увода на дисертационния труд, проф.д-р Савов е представил актуалността и значимостта на изследваната тематика и е изложил мотивите за разработване на научния проблем. За обект на научното изследване докторантът целесъобразно е избрал състоянието на специфичния кръг от обществени отношения, свързани с прилагането и контрола на трафични данни в процеса на противодействие на престъпността. Логически предметът на изследването е свързан със съвкупността от основополагащите положения за същността и съдържанието на трафичните данни, техните основни характеристики, смисълът на използването им и практическите подходи в разкриването и разследването на престъпления, функциите, дейностите, тенденциите и закономерностите в управлението на процеса за борба с престъпни прояви в днешно време.

За цел на научното изследване проф.д-р Савов правилно е приел да определи състоянието, развитието и функционирането на организацията и управлението на процеса по използване на трафични данни в предотвратяването, пресичането, разкриването и разследването на престъпления, застрашаващи националната сигурност и засягащи драстично обществения ред и да обоснове необходимостта от формулиране на изводи, предложения и препоръки за значително подобряване на ефективността и постигане на по-високи мултиплицирани ефекти. За постигане й

докторантът е определил за изпълнение четиринадесет изследователски задачи с помощта на които да посочи пътя и средствата за повишаване на ефективността на усъвършенстване на организацията и управлението на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността и предложи практическите аспекти за работата на службите за сигурност и обществен ред.

Проф.д-р Савов за научна теза на научното изследване издига факта, че използването на цялата палитра от трафични данни е ефективен инструмент за постигане на интегративни оперативни ползи за специализираните държавни служби за сигурност и обществен ред, който води до снижаване нивата на престъпност и устойчиво развитие на цялото общество.

За успешното изпълнение на целта и задачите в дисертационния труд на проф.д-р Савов допринася уменията му правилно да подбере най-результативните методи на изследване и осигури потвърждаването на работната хипотеза. Изследователските подходи и методи са свързани със спецификата на предмета и обекта на изследване.

Първа глава от дисертационния труд има теоретичен характер. В нея докторантът изяснява ролята и значението на информацията и трафичните данни в съвременното общество и при защитата на националната сигурност.

Във втора глава проф.д-р Савов след задълбочен анализ и оценка на нормативната уредба по отношение на трафичните данни и на възможностите за създаване и съхраняване е определя значимостта на този вид данни в дейността по гарантиране на сигурността и предотвратяване на престъпления. Установява основните предизвикателства пред националните служби за сигурност във връзка с широкото разпространение на киберпрестъпленията в световен мащаб.

В глава трета проф.д-р Савов анализира международни приети принципи и регулаторни актове за опазване правата на човека по отношение мониторинга на комуникационните средства и посочва законовите уредби за

контрола на трафичните данни във Великобритания, Франция, САЩ, Федерална Република Германия, Швейцария и Руската федерация.

Глава четвърта е с подчертано емпиричен характер. В нея докторантът подлага на анализ сведения за използването на трафични данни от разследващите органи в Република България за периода 2017-2019г. Използва сравнителния анализ за оценка на българското законодателство за достъп до трафични данни при противодействие на престъпления и това на американската правна система. Съдържанието на четвърта глава е обогатено с представени резултати от проведено от докторанта проучване относно достъпа до трафични данни при разкриване и разследване на престъпления.

В заключението на дисертационния труд докторантът проф.д-р Савов предлага съществени изводи и целесъобразни практикоприложни предложения, които определят желания краен резултат, а именно да се повиши ефективността на организацията и управлението на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността.

По структура и характеристика на съдържанието, дисертационния труд разработен от проф.д-р Илин Савов съответства на изискванията на Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България.

3. Характеристика на научните и научноприложните резултати в дисертационния труд. Достоверност на материала

Дисертационният труд на докторанта проф. д-р Илин Савов представлява самостоятелно, оригинално изследване в научното направление „Управление на сигурността и отбраната” и съдържа теоретични обобщения и решения на научноприложен проблем за използването на трафичните данни за противодействие на престъпността.

Считам, че получените научноприложни резултати са лично дело на проф.д-р Илин Савов и се дължат на богатия му професионален опит в службите за сигурност, на задълбоченото му познаване и творческото

изследване на националните и международноправни норми за борба с различни видове престъпления, спрямо разкриването и разследването, на които се използват и трафичните данни.

4. Оценка на научните резултати и приносите на дисертационния труд

Оценката на научните и научноприложни резултати произтичащи от дисертационния труд на проф.д-р Илин Савов се свежда до *теоретични обобщения и решения на голям научен и научноприложен проблем, който съответства на съвременните постижения и представлява значителен и оригинален принос в науката.*

Научните резултати и приносите на дисертационния труд приемам в следния вид:

- Предложен и изследван е оригинален научен подход за системно, комплексно и детайлно изследване на организацията и управлението на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността.
- Идентифицирани са проблемите и тенденциите в развитието на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността и са направени предложения за тяхното решаване.
- Разработена е оригинална авторска методика, която дава възможност да се изследва, анализира и усъвършенства процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността.
- За първи път в научната литература е дадено определение на понятието „трафични данни“ в контекста на съдържанието на понятието „информация“.
- Предложени са научно-обосновани, конкретни и практически приложими предложения за усъвършенстване на процеса на прилагане на трафични данни в борбата срещу престъпността.

5. Оценка на публикациите по дисертацията и авторството

Дисертационния труд е подкрепен с две монографии и четиринадесет статии и доклади, публикувани в нереферирани списания с научно рецензиране, в редактирани колективни томове и в специализирани издания за класифицирана информация.

Всички публикации са в направление на научните изследвания на проф.д-р Илин Савов и са пряко свързани с темата на дисертационния труд, като потвърждават резултатите от научното изследване и осигуряват неговата обществена представителност.

Нямам основание да твърдя, че са ми известни цитирания от други автори или отзиви в научния печат по публикациите на докторанта.

6. Литературна осведоменост и компетентност на докторанта

За да постигне целта на изследването, проф.д-р Илин Савов аналитично и логически е систематизирал, обработил и анализирал голям брой литературни източници - 297, от тях 142 са законови и подзаконови нормативни актове, 40 са книги и периодичен печат и 145 са онлайн ресурси. Използваните литературни източници са на български, английски, френски, руски и немски език. Специално искам да отбележа, че докторантът успешно се е ориентирал и коректно ги е използвал за решаване на поставените научно-изследователски задачи, което недвусмислено доказва неговата интелигентност, професионализъм и отлично познаване на материята, обща култура и владеене на чужди езици.

7. Оценка за автореферата

Докторантът проф.д-р Илин Савов е представил към дисертационния труд автореферат, който съответства на ЗРАСРБ, Правилника за неговото приложение, Правилника за развитието на академичния състав във Военна академия „Г. С. Раковски“ и отразява основните моменти и приноси на дисертацията в заглавната, реферативната и справочната си част.

8. Критични бележки

Препоръчвам на проф.д-р Илин Савов в по-нататъшна си научно-изследователска работа и при изпълнението на научни проекти да продължи да развива способността си за изследванията в областта на управлението на сигурността и отбраната, на все по-сложни равнища и с това да допринася за теоретични обобщения и решения на големи научни и научноприложни проблеми свързани с националната сигурност. За целта е целесъобразно:

➤ след всяка глава от научно изследователски труд да се формулират изводи, които да дават отговор на поставените в научното изследване основни задачи, да отразяват резултатите и значимостта на изследването и да съдържат насоки и намерения за по-нататъшни научни изследвания;

➤ коректно и логически обосновано да посочва достойнствата и недостатъците на известните му решения на проблема и нерешените задачи.

9. Лични впечатления и други въпроси, по които рецензентът счита, че следва да вземе отношение

Познавам проф.д-р Илин Савов от 2013 г. и имам лични впечатления от академичното му развитие. Пред очите ми израсна от асистент до ректор на висше училище. През всичките тези години проф.д-р Илин Савов е доказал , че притежава отлични лични умения и компетенции като: комуникативност, толерантност, способност за работа в екип, умения за организиране на обща работа и разпределяне на функциите и задълженията, умения за справяне с конфликти, водене на кореспонденция и др. За социалните му умения и компетенции могат да се дадат много добри отзиви относно умелата координация на дейности, организацията на съвместни дейности, разпределението на функции и задължения, гъвкавостта, инициативността, креативността, решителността, воденето на делова кореспонденция, поддържането на архив и др. Устойчивост на стрес, способност на работа под напрежение и спазване на крайни срокове, отлични компютърни умения и владееене на английски, турски и руски език са

характеристиките, които допълват картина на компетентност на проф.д-р Илин Савов .

10. Заключение

Актуалността и значимостта на изследвания от проф.д-р Илин Савов научен проблем в дисертационния труд „Организация и управление на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността”, иновативния изследователски подход и постигнатите научни и научноприложни резултати, ми дават основание да *приема рецензирания дисертационен труд за документ, съдържащ резултати от теоретични обобщения и решения на големи научни и научноприложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката, отговарящ на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България .*

Предлагам на уважаемите членове на научното жури да гласуват положително за придобиване от докторанта проф.д-р Илин Александров Савов на научна степен „доктор на науките” ” в област на висше образование 9. „Сигурност и отбрана”, професионално направление 9.1. „Национална сигурност”, научна специалност „Организация и управление извън сферата на материалното производство (Управление на сигурността и отбраната)“ .

11. Оценка на дисертационния труд

Давам своята *положителна* оценка на разработения от проф.д-р Илин Александров Савов дисертационен труд на тема „Организация и управление на процеса на използване на трафични данни в борбата срещу престъпността”

Дата

10.09.2021

РЕЦЕНЗЕНТ:

MILITARY ACADEMY „G. S. RAKOVSKI“

FACULTY OF COMMAND-STAFF

DEPARTMENT OF COMMUNICATION AND INFORMATION SYSTEMS

REVIEW

from Prof. Dr. Nikifor Hristov Stefanov, part-time lecturer at NBU, Department of National and International Security, of the dissertation of Prof. Dr. Ilin Alexandrov Savov on the topic: "**Organization and management of the process of using traffic data in the fight against crime**" presented for obtaining the scientific degree "*Doctor of Science*" in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional field 9.1. "National Security", scientific specialty "Organization and management outside the field of material production (Security and Defense Management)".

1. Relevance and significance of the developed scientific problem

In recent years, the analyzes and assessments of the Ministry of Interior of the Republic of Bulgaria for crime indicate a negative dynamics of its quantitative and qualitative parameters, which is largely due to the crisis processes caused by the

spread of COVID-19. All elements of social, economic and political life are affected. The severity of the crisis, the demographic processes and the criminological analyzes give grounds to assume that the criminogenic situation will continue to become more complicated, which would adversely affect the fight against crime in the Republic of Bulgaria. Therefore, the competent authorities in the security and public order structures need to take proactive action to minimize the negative consequences of the development of crime.

International experience proves that prevention is the most effective way to combat crime. It includes a set of measures aimed at identifying, limiting and eliminating criminogenic and victimogenic factors. It reduces crime and the cost of combating it, increases the security of citizens and their confidence in the ability of law enforcement agencies to protect their rights and legitimate interests.

The above and the reference made in NACID give me reason to point out that there is a practical need and the need for an in-depth, comprehensive and detailed study of the use of traffic data as an essential element in the fight against crime. The use of traffic data in the fight against crime is an objectively necessary and important topic for scientific and practical research.

2. General characteristics and structure of the dissertation

The developed scientific problem in the dissertation of Prof. Dr. Ilin Savov has an interdisciplinary nature and covers the scientific fields - management, law, sociology and security. It has many positive aspects and contains assessments, analyzes, conclusions and recommendations.

The dissertation is built on a structure that is logically related to the purpose and objectives of the study, providing a thorough and complete approach to the study and including: introduction, four chapters, conclusion, list of references and applications. The main text is illustrated with 20 tables and 31 figures.

In the introduction to the dissertation, Prof. Dr. Savov presented the relevance and significance of the research topic and set out the reasons for developing the scientific problem. The doctoral student has appropriately chosen the state of the specific circle of public relations related to the application and control of traffic data in the process of combating crime as the object of scientific research. Logically, the subject of the study is related to the set of basic principles for the nature and content of traffic data, their main characteristics, the meaning of their use and practical approaches in detecting and investigating crimes, functions, activities, trends and patterns in the management of the fight process. with criminal acts nowadays.

For the purpose of the scientific research Prof. Dr. Savov has correctly agreed to determine the state, development and functioning of the organization and management of the process of using traffic data in the prevention, interception, detection and investigation of crimes threatening national security and drastically affecting the public. order and to justify the need to formulate conclusions, proposals and recommendations for significant improvement of efficiency and achievement of higher multiplied effects. To achieve it, the doctoral student has identified fourteen research tasks to identify ways and means to increase the effectiveness of improving the organization and management of the use of traffic data in the fight against crime and proposed practical aspects of the work of security and public order.

Prof. Dr. Savov for the scientific thesis of the research raises the fact that the use of the entire palette of traffic data is an effective tool for achieving integrative operational benefits for specialized state services for security and public order, which leads to lower crime rates and sustainable development of the whole society.

For the successful fulfillment of the goal and tasks in the dissertation work of Prof. Dr. Savov contributes his ability to correctly select the most effective

research methods and ensure the confirmation of the working hypothesis. Research approaches and methods are related to the specifics of the subject and object of research.

The first chapter of the dissertation has a theoretical character. In it, the doctoral student clarifies the role and importance of information and traffic data in modern society and in the protection of national security.

In the second chapter Prof. Dr. Savov, after a thorough analysis and assessment of the regulations regarding traffic data and the possibilities for creation and storage, determines the importance of this type of data in the activity of ensuring security and crime prevention. Identifies the main challenges facing national security services in relation to the widespread spread of cybercrime worldwide.

In Chapter Three, Prof. Dr. Savov analyzes internationally accepted principles and regulatory acts for the protection of human rights regarding the monitoring of communication means and points out the legal regulations for the control of traffic data in Great Britain, France, the USA, the Federal Republic of Germany, Switzerland and Russia. federation.

Chapter four is emphatically empirical. In it, the doctoral student analyzes data on the use of traffic data by the investigating authorities in the Republic of Bulgaria for the period 2017-2019. Uses the comparative analysis to assess the Bulgarian legislation on access to traffic data in the fight against crime and that of the American legal system. The content of the fourth chapter is enriched with presented results from a research conducted by the doctoral student on the access to traffic data in the detection and investigation of crimes.

In the conclusion of the dissertation the doctoral student Prof. Dr. Savov offers essential conclusions and appropriate practical proposals that determine the desired end result, namely to increase the efficiency of the organization and management of the process of using traffic data in the fight against crime.

In terms of structure and characteristics of the content, the dissertation developed by Prof. Dr. Ilin Savov meets the requirements of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria (LDASRB) and the Regulations for implementation of the Law on the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria.

3. Characteristics of the scientific and applied scientific results in the dissertation. Reliability of the material

The dissertation of the doctoral student Prof. Dr. Ilin Savov is an independent, original study in the scientific field of "Security and Defense Management" and contains theoretical summaries and solutions to a scientifically applied problem for the use of traffic data to combat crime.

I believe that the obtained scientific results are the personal work of Prof. Dr. Ilin Savov and are due to his rich professional experience in the security services, his in-depth knowledge and creative study of national and international law to combat various types of crime, compared to the detection and investigation of which traffic data is also used.

4. Evaluation of the scientific results and the contributions of the dissertation

The evaluation of the scientific and applied scientific results arising from the dissertation of Prof. Dr. Ilin Savov is reduced to theoretical generalizations and solutions to a major scientific and applied problem, which corresponds to modern achievements and represents a significant and original contribution to science.

I accept the scientific results and the contributions of the dissertation in the following form:

□ An original scientific approach for systematic, complex and detailed study of the organization and management of the process of using traffic data in the fight against crime has been proposed and studied.

□ The problems and tendencies in the development of the process of using traffic data in the fight against crime have been identified and proposals for their solution have been made.

□ An original author's methodology has been developed, which provides an opportunity to study, analyze and improve the process of using traffic data in the fight against crime.

□ For the first time in the scientific literature, a definition of the term “traffic data” is given in the context of the content of the term “information”.

□ Scientifically based, concrete and practically applicable proposals for improving the process of applying traffic data in the fight against crime are proposed.

5. Evaluation of dissertation and authorship publications

The dissertation is supported by two monographs and fourteen articles and reports published in non-peer-reviewed journals with scientific review, in edited collective volumes and in specialized editions for classified information.

All publications are in the direction of the research of Prof. Dr. Ilin Savov and are directly related to the topic of the dissertation, confirming the results of the research and ensuring its public representation.

I have no reason to claim that I am aware of citations from other authors or reviews in the scientific press on the doctoral student's publications.

6. Literary awareness and competence of the doctoral student

In order to achieve the goal of the research, Prof. Dr. Ilin Savov has analytically and logically systematized, processed and analyzed a large number of literature sources - 297, of which 142 are laws and regulations, 40 are books and periodicals and 145 are online. resources. The used literature sources are in Bulgarian, English, French, Russian and German. In particular, I would like to note that the doctoral student has successfully orientated himself and correctly used them to solve research tasks, which unequivocally proves his intelligence, professionalism and excellent knowledge of the subject, general culture and knowledge of foreign languages.

7. Evaluation of the abstract

The doctoral student Prof. Dr. Ilin Savov has submitted to the dissertation an abstract, which corresponds to LDASRB, the Regulations for its application, the Regulations for the development of the academic staff at the Military Academy "G. S. Rakovski and reflects the main points and contributions of the dissertation in its title, abstract and reference part.

8. Critical notes

I recommend to Prof. Dr. Ilin Savov in his further research work and in the implementation of research projects to continue to develop his ability for research in the field of security and defense management, at increasingly complex levels and thus to contribute to theoretical summaries and solutions of major scientific and applied problems related to national security. For this purpose it is appropriate:

➤ after each chapter of research work to formulate conclusions that give an answer to the main tasks set in the research, to reflect the results and significance of the research and to contain guidelines and intentions for further research;

➤ correctly and logically justified to point out the advantages and disadvantages of the known solutions to the problem and unsolved problems.

9. Personal impressions and other issues on which the reviewer considers that he should take a stand

I have known Prof. Dr. Ilin Savov since 2013 and I have personal impressions of his academic development. Before my eyes, he grew from assistant to rector of a high school. During all these years Prof. Dr. Ilin Savov has proven that he has excellent personal skills and competencies such as: communication, tolerance, ability to work in a team, skills to organize joint work and distribution of functions and responsibilities, skills to deal with conflicts, correspondence, etc. For his social skills and competencies can be given very good feedback on the skillful coordination of activities, organization of joint activities, distribution of functions and responsibilities, flexibility, initiative, creativity, determination, business correspondence, archiving and more. Resistance to stress, ability to work under pressure and compliance with deadlines, excellent computer skills and proficiency in English, Turkish and Russian are the characteristics that complement the picture of competence of Prof. Dr. Ilin Savov.

10. Conclusion

The topicality and significance of research by Prof. Dr. Ilin Savov scientific problem in the dissertation "Organization and management of the use of traffic data in the fight against crime", the innovative research approach and the achieved scientific and applied results, give me reason to accept peer-reviewed dissertation for a document containing results of theoretical summaries and solutions of major scientific and applied problems, which correspond to modern achievements and represent a significant and original contribution to science, meeting the

requirements of LDASRB and the Regulations for the implementation of the Academic Staff Development Act in the Republic of Bulgaria.

*I propose to the esteemed members of the scientific jury to **vote positively** for the acquisition by the doctoral student Prof. Dr. Ilin Alexandrov Savov of the scientific degree "Doctor of Science" in the field of higher education 9. "Security and Defense", professional field 9.1. "National Security", scientific specialty "Organization and management outside the field of material production (Security and Defense Management)".*

11. Evaluation of the dissertation

I give my **POSITIVE** assessment of the dissertation developed by Prof. Dr. Ilin Alexandrov Savov on "**Organization and management of the process of using traffic data in the fight against crime**".

Date 10.09.2021

Sofia

REVIEWER:

Prof. Dr. N. Stefanov